

กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ

ในบทที่ 3 ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์รูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบโดยใช้เกณฑ์ทางความหมายว่ามีอยู่ 5 แบบคือ การเปรียบเทียบ การค้านหรือหักล้าง การสร้างความชอบธรรม การทำให้ความหมายอ่อนลง และการสมมติ ในบทนี้จะพิจารณาทุกกลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาว่า มีการใช้กลวิธีทางภาษาอะไรบ้างและกลวิธีทางภาษานั้นปรากฏในรูปแบบการกลบเกลื่อนรูปแบบใด นอกจากนี้จะกล่าวถึงอัตราการใช้กลวิธีทางภาษาแต่ละแบบ ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

4.1 กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ

กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดาแบ่งได้ 3 แบบตามระดับหน่วยภาษา คือ ประโยค อนุพากย์ และวลีหรือคำ

4.1.1 ประโยค

กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบแบบแรกนี้ อาจจะใช้ อเนกรรณประโยคที่มีสันธานเชื่อม ได้แก่ แต่ และ แล้ว หรือใช้ประโยคคำถามที่มีหรือไม่มี คำเชื่อมกับประโยคที่มาก่อนในบริจเจตเดียวกัน ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

4.1.1.1 อเนกรรณประโยค

อเนกรรณประโยคสำหรับการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ จะมี ประโยคย่อย 1 ประโยคที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา และประโยคย่อยอีก 1 ประโยคที่ใช้เพื่อการกลบเกลื่อนโดยมีสันธานประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นเครื่องเชื่อม

ก. สันธานบอกความตรงข้าม ได้แก่คำว่า แต่ แม้แต่ แต่ อย่างไร แต่ถึง อย่างไร อย่างไรก็ตาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. และช่วงนี้ฉันรู้สึกว่ แม่ฉันชอบเที่ยวมากขึ้น ต้องติดต่อกับคนอื่น ๆ บางทีเขาก็พาไปเลี้ยงตามภัตตาคาร หองอาหารแล้วก็กลับประมาณ 3-4 ทุ่ม แต่แม่ก็ชวนอาของฉันไปด้าย
2. แม่แม่จะทากับข้าวไม่ร่อยนัก แต่เราก็กินด้วยความดีใจ
3. ฉันไม่อยากจะให้แม่ว่าพ่อเลย ฉันไม่ชอบ แต่ถึงยังง ใจฉันก็รักแม่อยู่ดี
4. แม่จะ เอาอารมณ์คนเป็นหลัก เวลาว่าลูกคนนี้ก็ ชัดทอดไปหาคนอื่นอีกหรืออาจ เจ็บไม่ยอมพูดจนหายโกรธ แต่ยังง ใจทุกคนในบ้านก็รักและ เคารพและกลัวอยู่ ในใจลึก ๆ ทุกคน
5. การที่นำเรื่องภายในบ้านออกไปเล่าให้ผู้อื่นฟัง ซึ่งแม่หลายคนก็ เป็นเช่นนั้น ลูกทุกคนก็ไม่ปรารถนาให้เป็นเช่นนั้น แต่เดือนเท่าไรก็ถูก เตือน หรือว่า อย่างไรก็ตาม แม่ก็เป็นผู้ที่ เลี้ยงลูก เพราะฉะนั้นเราควรจะ ตอบแทนพระคุณ ของแม่เท่าที่จะทำได้ให้มากที่สุด

เมื่อพิจารณาวิถีทางภาษาแบบแรกนี้กับรูปแบบในการกลบเกลื่อน พบว่าวิถีทางภาษาแบบอเนกรรถประโยชน์ที่มีสันฐานบอกความจริงข้ามดังกล่าว เป็นเครื่อง เชื่อม จะใช้กับรูปแบบการค้านหรือหักล้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า รูปแบบการค้านหรือหักล้างจะมีวิถีทางภาษาในการกลบเกลื่อน โดยมีประโยคย่อย 1 ประโยค ซึ่งแสดงความคิดทางลบต่อมารดาในพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และมีประโยคย่อยอีก 1 ประโยคที่บอกความหมายการค้านหรือหักล้างประโยคย่อยประโยคแรก โดยอาจใช้ลักษณะพึงประสงค์ของมารดา (ดังกล่าวละเอียดในบทที่ 3 ตอนที่ 3.2) นามากลบเกลื่อนประโยคย่อยที่แสดงความคิดทางลบ ทั้งนี้ประโยคย่อยทั้งสองประโยคจะมีสันฐานบอกความจริงข้ามเป็นเครื่อง เชื่อม ทำให้เห็นว่ามารดามีทั้งข้อดีข้อเสีย ดังนั้น วิถีทางภาษาประเภทนี้ทำให้หน้าหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาตกลงหรือไม่รุนแรง

ข. สันฐานบอกความคล้อยตามกัน ได้แก่คำ ว่า และ แล้ว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม่ของฉันมีทั้ง ส่วนดีและ ส่วนไม่ดีปะปนกันไป
2. ในความคิดของฉัน แม่เป็นคน ไม่ดีเลยชนิดเดียว แล้วความคิดที่ดี ๆ ต่อแม่

ก็บัง เกิดขึ้นมาในวันหนึ่ง

กลวิธีทางภาษาแบบอเนกตรรกประโยคที่มีสันธานบอกความคล้อยตามกัน พบว่าใช้กับรูปแบบการคำนหรือหักล้าง ซึ่งในที่นี้พิจารณาว่าในการกลบเคลื่อนความคิดทางลบ สันธานและ แล้ว เป็นเครื่องเชื่อมประโยคย่อย 2 ประโยคที่บอกความหมายขัดแย้งกัน กล่าวคือ ประโยคย่อย 1 ประโยคจะแสดงความคิดทางลบต่อมารดา ส่วนอีก 1 ประโยคย่อยจะมีความหมายเชิงขัดแย้งประโยคย่อยดังกล่าว ซึ่งอาจจะใช้ลักษณะพึงประสงค์ของมารดากล่าวคำนหรือหักล้าง (ดังกล่าวละเอียดในบทที่ 3 ตอนที่ 3.2) การใช้สันธาน และ แล้ว เชื่อมประโยคย่อยที่ขัดแย้งดังกล่าว ทำให้เห็นว่ามารดามีทั้งข้อดีข้อเสีย หรือลูกยังมีทัศนคติที่ดีต่อมารดา การใช้กลวิธีทางภาษานี้ จึงทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

เมื่อพิจารณาจำนวนครั้งของการใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าวข้างต้น พบว่าวัยรุ่นใช้กลวิธีทางภาษาแบบอเนกตรรกประโยคที่มีสันธานบอกความตรงข้าม มากกว่าใช้สันธานบอกความคล้อยตามกัน

4.1.1.2 ประโยคที่มีหรือไม่มีคำเชื่อมกับประโยคที่มาก่อน

การกลบเคลื่อนบางกรณี กระทำได้โดยเสนอเป็นประโยคใหม่โดยมีคำเชื่อมกับประโยคที่มาก่อน ประโยคเดี่ยวประเภทนี้จะทำหน้าที่กลบเคลื่อนประโยคที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา ดังตัวอย่างการใช้ ก็ เชื่อมประโยคที่ตามมา ซึ่งช่วยลดการตาทนในประโยคที่มาก่อน

1. แม้ไม่ค่อยชอบทานอาหาร เราจึงไปกินกันนอกบ้านประจำ ฉันก็ชอบ สบายดีไม่ต้องมานั่งล้างจาน

แต่ในบางครั้งประโยคเดี่ยวแบบนี้ก็ไม่มีคำเชื่อม แต่ตีความได้ว่าเป็นการกลบเคลื่อนและเรียงตามกันอยู่ในบริจเจตเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. บางครั้งท่านก็กล่าวว่าผมอย่างที่ผมไม่เข้าใจว่า เพราะเหตุใดท่านจึงเป็นเช่นนั้น ผมได้แต่คิดว่าท่านคงเข้าใจผิดในบางครั้ง
2. แม้มุมมากเป็นบางครั้ง บางครั้งก็ใจดีมาก

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการค้านหรือหักล้าง เมื่อพิจารณาการใช้ กิ ในการกลบเคลื่อนความคิดทางลบ ก็ มีความหมายบอกความขัดแย้ง ทั้งนี้ผู้วิจัยพบข้อความที่มีการใช้ กิ เพียงข้อความเดียว ข้อความที่มีการใช้กลวิธีทางภาษาแบบนี้ จะมีประโยค 1 ประโยคแสดงความคิดทางลบต่อมารดา แล้วมีการใช้ประโยคใหม่อีก 1 ประโยคที่บอกความหมายยอมรับหรือยอมจำนนต่อลักษณะ ไม่พึงประสงค์นั้น นามากลบเคลื่อนประโยคย่อยที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา โดยมี กิ ซึ่งเป็นคำเชื่อมที่ทำหน้าที่ในระดับบริจเจตเดียวกัน กล่าวคือ เป็นกลไกในการเชื่อมโยงในลักษณะที่เชื่อมเพื่อแย้ง การใช้กลวิธีทางภาษาแบบนี้ ทำให้นักของ เนื้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาตกลงหรือไม่รุนแรง หรือ การที่มี ประโยค 1 ประโยคแสดงความคิดทางลบต่อมารดา และใช้ประโยคเดียวที่บอกความหมายเชิงขัดแย้ง ซึ่งอาจจะ เป็นการแย้งด้วยลักษณะพึงประสงค์ของมารดา (ดังกล่าวในบทที่ 3 ตอนที่ 3.2) ซึ่งตีความได้ว่าเป็นการกลบเคลื่อนนามาเรียงตามหลังประโยคที่แสดงความคิดทางลบที่อยู่ในบริจเจตเดียวกัน โดยไม่มีคำเชื่อม กลวิธีนี้ทำให้นักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบตกลงหรือไม่รุนแรง เช่นเดียวกัน

4.1.2 อนุพากย์

กลวิธีทางภาษาในการกลบเคลื่อนความคิดทางลบแบบอนุพากย์ ซึ่งเป็นส่วนขยายที่มีลักษณะ เป็นประโยคและปรากฏเป็นองค์ประกอบของประโยคอีกประโยคหนึ่ง อนุพากย์ที่ทำหน้าที่กลบเคลื่อนประโยคที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา แยกได้ 3 แบบคือ

4.1.2.1 อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมอนุพากย์ประเภทต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่กลบเคลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเวลา ได้แก่คำว่า เมื่อ พอ เวลา ทุกครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ส่วนแม่ผมท่านจะตี เมื่อรู้ว่าพวกเราทำผิด
2. จนเดี๋ยวนี้ ฉันรู้สึกว่แม่ขึ้นมากจนเกิดเกียงแม่ขึ้นมา พอคิดอีกทีก็สำนึกผิดได้
3. เวลาฉันทำผิดหรือทำอะไรไม่สมควร แม่ก็จะดู
4. ทุกครั้งที่แม่ตี แม่จะบอกเหตุผล

กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเวลาพบทั้งใน
รูปแบบการค้านหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม ในที่นี้พิจารณาว่า อนุพากย์ ที่มีคำ
เชื่อมบอกเวลาขึ้นต้นด้วย เมื่อ พอ เวลา ทุกครั้ง จะบอกโอกาสที่จะเกิดลักษณะ ไม่พึง
ประสงค์ โดยคำเชื่อมอนุพากย์เหล่านี้มีความหมายใกล้เคียงว่า ถ้า กล่าวคือ เมื่อใช้อนุพากย์
ที่มีคำเชื่อม เมื่อ พอ เวลา ทุกครั้ง ในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบจะมีลักษณะที่มีประโยค
1 ประโยคแสดงความคิดทางลบต่อมารดา ส่วนที่เป็นอนุพากย์ที่มีคำเชื่อมดังกล่าว จะเป็นส่วน
ขยายที่มีลักษณะ เป็นประโยค ซึ่งบอกความหมายเชิงค้าน หรือ แสดงเหตุผลว่า ลักษณะ ไม่พึง
ประสงค์ของมารดาจะเกิดขึ้น เมื่อมีสภาพหรือเหตุการณ์นั้น ๆ ทำให้เกิดขึ้น ดังนั้นอนุพากย์
ที่มีคำเชื่อมบอกเวลา จึงมีหน้าที่ในการกลบเกลื่อนประโยคที่แสดงความคิดทางลบ ทำให้หน้าหนัก
ของข้อความที่แสดงความคิดทางลบลดลงหรือไม่รุนแรง

ข. อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกผล ได้แก่คำว่า จน จึง ดัง
ตัวอย่างต่อไปนี้

1. แต่ถ้าไม่ได้พูด บ่นออกไปดูเหมือนว่าจะมีภูเขามาทับอกอยู่ ท่านจะหงุดหงิด
ทั้งวัน จนบางครั้งพวกเราก็พอจะงานการที่แม่คุณพวกเรารู้สึกผิดที่จะต้องมา
คอยนั่งดูท่านหงุดหงิดทั้งวัน
2. แม้ฉันมีอาชีพค้าขาย จึง ไม่มีเวลาดูแลลูกมาก

กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกผล พบในรูปแบบ
แบบการค้านหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม เมื่อใช้อนุพากย์ดังกล่าวในการ
กลบเกลื่อนความคิดทางลบ จะมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยคแสดงความคิดทางลบต่อมารดา
ส่วนที่เป็นอนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกผล จะเป็นส่วนขยายที่มีลักษณะ เป็นประโยค และบอกความ
หมายว่าเป็นผลที่เกิดจากลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของมารดา ซึ่งอาจจะ เป็นการยอมรับลักษณะ
ไม่พึงประสงค์นั้น อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกผลจึง เป็นการค้านหรือแจง เหตุผล ประโยคที่แสดง
ความคิดทางลบ ทำให้หน้าหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

ค. อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกประมาทโดยการเปรียบเทียบไม่
เท่ากัน ได้แก่คำว่า กว่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แต่บางที ฉันก็ว่าแม่ใช้ของไม่ประหยัดเหมือนกันและ เพียงแค่น้อยกว่าฉัน

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการเปรียบเทียบประเภทดีกว่า โดยมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยค แสดงความคิดทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่แสดงการเปรียบเทียบ โดยใช้ลักษณะที่ไม่ดีของลูกมาเปรียบเทียบ อนุพากย์ประเภทนี้จึงทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

ง. อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเหตุ ได้แก่คำว่า เพราะ เนื่องจาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. เพราะลูกๆ ชอบเล่นจน แม่ก็จะดุลูก
2. และ เนื่องจากแม่แก่มาก มักบ่นจู้จี้จนฉันรำคาญ

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการสร้างความชอบธรรม ประเภทแสดงเหตุผล โดยมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยค แสดงความคิดทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่แจ้งเหตุที่ทำให้เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา อนุพากย์แบบนี้จะทำให้หน้าทีกลบเกลื่อน และทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

จ. อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเงื่อนไข ได้แก่คำว่า แล้วแต่ว่า แต่ถ้า ถ้า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แม่ของฉันบางครั้งก็ดี บางครั้งก็ดุ แล้วแต่ว่าฉันจะทรมานหรือเปล่า
2. แต่ถ้าเป็นของจุกจิก แม่จะว่าว่าไม่ควรรซื้อ เพราะว่ามันเปลืองเงิน
3. ถ้าผมทรมาน แม่ของพ่อท่านจะคัดค้านหรือไม่ยอมมาให้กำลังนั้นอีก

กลวิธีทางภาษานี้ พบในรูปแบบการสร้างความชอบธรรมและการค้านหรือหักล้าง โดยมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยค แสดงความคิดทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่บอกความหมายเชิงเงื่อนไขว่า ลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดา จะเกิดขึ้นตามเงื่อนไขนั้น อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเงื่อนไข จะทำหน้าทีกลบเกลื่อน และทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

1. ถึงแม้จะมีไม้ดีบ้าง ในบางครั้ง แต่ถ้าเพื่อนเป็นตัวแม่เอง ก็คงไม่พ้นจะ ต้องว่า ต้องบ่นเหมือนกัน

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการสมมติ โดยมี ประโยค 1 ประโยคแสดงความคิดทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่บอกการสมมติ นำมา กลบเคลื่อน และทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบลดลงหรือไม่รุนแรง

4.1.2.2 อนุพากย์ประเภทที่ ๓ ซึ่ง แต่มิได้เป็นคุณานุประโยคขยาย นาม เพราะมีขอบเขตขยายข้อความในประโยคที่นำหน้าอยู่ทั้งประโยค ตัวอย่างเช่น

1. ส่วนตัวเรานั้นกลับคิดตรงกันข้ามที่ว่าแม่ไม่รักเรา เกลียดเรา ซึ่ง
ความคิดนี้ไม่มีเลย

นอกจากการใช้ ซึ่ง ยังพบว่ามีการใช้ โดยที่ นำหน้าอนุพากย์ด้วยในลักษณะความหมาย เดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แต่เราก็นึกว่าแม่ของเราน่าเบื่อ เอาแต่บ่น โดยที่เรามิคิดถึงว่าเมื่อก่อน
แม่เราลำบากขนาดไหน กว่าจะเลี้ยงเรามาได้ขนาดนี้

กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ประเภทที่ ๓ ซึ่ง พบในรูปแบบ การเปรียบเทียบ และการค้านหรือหักล้าง และประเภทที่ ๓ โดยที่ พบในรูปแบบการค้าน หรือหักล้าง กล่าวคือรูปแบบการเปรียบเทียบจะมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยคที่แสดงความคิด ทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่ทำหน้าที่กลบเคลื่อน โดยการเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ทำให้เห็นว่าลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาเป็นลักษณะทั่ว ๆ ไปของบุคคลที่นำไปเปรียบ เช่น เปรียบเหมือนผู้หญิงทั่วไป (ดังกล่าวในบทที่ 3 ตอนที่ 3.2) ส่วนรูปแบบการค้านหรือหักล้าง จะมีลักษณะที่มีประโยค 1 ประโยค แสดงความคิดทางลบต่อมารดา และมีอนุพากย์ที่บอกความ ชัดแย้ง โดยอาจจะใช้การโทษตนเอง นำมาหักล้างข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา อนุพากย์ที่ ๓ ซึ่ง และ โดยที่ จะ เชื่อมความขัดแย้งระหว่างส่วนของข้อความที่แสดงความคิด ทางลบ และส่วนของข้อความที่นำมากลบเคลื่อน ทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิด ทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

เปรียบเทียบ ซึ่งทำให้เห็นว่ามารดามีลักษณะ ไม่พึงประสงค์เหมือนบุคคลอื่น ๆ (ดังกล่าวในบทที่ 3 ตอนที่ 3.2) บุพพทวีสี่ จะทำหน้าที่กลบเกลื่อน และทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

ส่วนกลวิธีทางภาษาแบบบุพพทวีสี่ ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ใน พบในรูปแบบการสร้างความชอบธรรมในลักษณะแสดง เหตุผล โดยมีลักษณะที่มีส่วนของข้อความแสดงความคิดทางลบต่อมารดาและมีบุพพทวีสี่ ที่แจ้ง เหตุที่ทำให้เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์นั้น ๆ บุพพทวีสี่ดังกล่าว จึงทำหน้าที่กลบเกลื่อนและทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

ข. วิเศษณ์วลี อาจจะใช้วิเศษณ์แสดงความถี่ที่ให้ความหมายว่า ไม่ตลอดเวลา ไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ ได้แก่คำว่า บางเวลา บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่บ่อยนัก ไม่ค่อย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. นาน ๆ ครั้ง แม่ถึงจะ บ่น เพราะเราคือ
2. แต่ บางที ก็ไม่มีเหตุผล
3. ในบางเวลา แม่ดู เพื่อให้ผมเป็นคนดีมีอนาคต
4. แม่เป็นคนใจดีไม่พูดมากจึง ไม่ค่อย มีปัญหาอะไรกับใครสักคน
5. บางครั้ง แม่ดูจะเป็นคน ขี้บ่นจู้จี้
6. ผมเคยโดยแม่ดี ไม่บ่อยนัก เพราะผมเป็นเด็กดี

กลวิธีทางภาษาแบบนี้พบในรูปแบบการกลบเกลื่อนประเภท การทำให้ความหมายอ่อนลง โดยการใช้วิเศษณ์วลีแสดงความถี่ ซึ่งบอกร้อยความถี่ของการเกิดลักษณะไม่พึงประสงค์ที่ ไม่เกิดขึ้นบ่อย เช่น นาน ๆ ครั้ง ไม่บ่อยนัก ไม่ค่อย หรือ เกิดไม่ตลอดเวลา เช่นบางครั้ง บางเวลา บางที การการใช้วิเศษณ์วลีประเภทนี้ เดิมเข้าไปในข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา ทำให้น้ำหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบลดลงหรือไม่รุนแรง

ค. กริยานุเคราะห์ กริยานุเคราะห์ที่ใช้เพื่อการกลบเกลื่อน มีความหมายแสดงการคาดคะเน การแบ่งรับแบ่งสู้หรือไม่แน่ใจ ได้แก่คำว่า อาจจะ อาจ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. บางครั้ง แม่อาจจะด่าเรา เพราะความรักของท่านนั่นเอง
2. แต่บางทีผมก็ เบื่อแม่ เหมือนกันที่แม่อาจจะไปบ้าง

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการกลบเกลื่อนประเภทการ ทำให้ความหมายอ่อนลง โดยมีลักษณะที่มีประโยคที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดา แล้วใช้กริยานุเคราะห์ที่มีความหมายแสดงการคาดคะเน หรือไม่แน่ใจ หรือแสดงการแบ่งรับแบ่งสู้ เช่น อาจจะ อาจ เติมเข้าไปในประโยคที่แสดงความคิดทางลบ ทำให้หน้าหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

4.1.3.2 วลีที่เรียงอยู่ในประโยค วลีที่ใช้ในการกลบเกลื่อนจะปรากฏเรียงอยู่เป็นองค์ประกอบแทรกอยู่กับวลีระดับเดียวกันที่แสดงความคิดทางลบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. แต่ท่านแข็งแรง ขี้บ่น ใจดี ฉันรู้ว่าแม่ต้องการให้ฉันดี

กลวิธีทางภาษาแบบนี้ พบในรูปแบบการค้านหรือหักล้าง โดยมีลักษณะที่มีการกล่าวถึงลักษณะพึงประสงค์ของมารดา เรียงต่อจากลักษณะ ไม่พึงประสงค์ในข้อความที่แสดงความคิดทางลบ วลีที่แสดงลักษณะพึงประสงค์ของมารดา จึงทำหน้าที่ค้านหรือหักล้าง ลักษณะ ไม่พึงประสงค์ของมารดาทำให้หน้าหนักของข้อความที่แสดงความคิดทางลบต่อมารดาลดลงหรือไม่รุนแรง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลวิธีทางภาษาทั้ง 3 แบบ นำไปใช้ในรูปแบบในการกลบเกลื่อนได้ต่าง ๆ กัน สรุปได้ดังนี้

กลวิธีที่ 1 ประโยค มีใช้ในการกลบเกลื่อน 2 รูปแบบ คือ การค้านหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม

กลวิธีที่ 2 อนุพากย์ มีใช้ในการกลบเกลื่อนทั้ง 5 รูปแบบ คือ การเปรียบเทียบ การค้านหรือหักล้าง การสร้างความชอบธรรม การทำให้ความหมายอ่อนลง และการสมมติ

กลวิธีที่ 3 วลีหรือคำ มีใช้ในการกลบเกลื่อน 4 รูปแบบคือ การเปรียบเทียบ การค้านหรือหักล้าง การสร้างความชอบธรรม และการทำให้ความหมายอ่อนลง

นอกจากนี้ ในกลวิธีทางภาษาแบบประโยค และอนุพากย์
ยังพบว่ามีกลวิธีย่อยเดียวกัน ที่นำไปใช้ในรูปแบบของการกลบเกลื่อนต่างๆ กัน ดังนี้

กลวิธีที่ 1 ประโยคแบบที่ใช้ประโยคคำถาม ที่มีหรือไม่มีคำเชื่อมกับประโยคที่มาก่อน
ในบริจเจตเดียวกัน มีใช้ในการกลบเกลื่อน 2 รูปแบบ คือ การค้ำหรือหักล้าง และการ
สร้างความชอบธรรม

กลวิธีที่ 2 อนุพากย์ แบบที่มีคำเชื่อมอนุพากย์ บอกเวลา (หรือบอกโอกาสที่ทำให้
เกิดลักษณะ ไม่พึงประสงค์) บอกเงื่อนไข และบอกผล มีใช้ในการกลบเกลื่อน 2 รูปแบบ คือ
การค้ำหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม และกลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ ที่ใช้
ซึ่ง โดยที่ มีใช้ในการกลบเกลื่อน 2 รูปแบบ คือ การเปรียบเทียบและการค้ำหรือหักล้าง
ดังแสดงในตารางที่ 14 ต่อไปนี้

ตารางที่ 14 การใช้กลวิธีทางภาษากับรูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ

ประเภทกลวิธีทางภาษา	ประเภทของรูปแบบในการกลบเกลื่อน				
	เปรียบเทียบ	ด้าน/ หักล้าง	สร้าง ความ ชอบธรรม	ทำให้ ความหมาย อ่อนลง	สมมติ
1. ประโยค					
1.1 อเนกรรูปประโยค ที่มีสันธานเชื่อม					
ก.บอกความตรงข้าม	-	✓	-	-	-
ข.บอกความคล้ายตามกัน	-	✓	-	-	-
1.2 ประโยคเดี่ยว	-	✓	✓	-	-
2. อนุพากย์					
2.1 มีคำเชื่อมอนุพากย์					
ก.บอกเวลา	-	✓	✓	-	-
ข.บอกผล	-	✓	✓	-	-
ค.บอกประมาณโดยการ เปรียบเทียบไม่เท่ากัน	✓	-	-	-	-
ง.บอกเหตุ	-	-	✓	-	-
จ.บอกเงื่อนไข	-	✓	✓	-	-
ฉ.บอกความมุ่งหมาย	-	-	✓	-	-
ช.บอกการสมมติ	-	-	-	-	✓
2.2 ใช้ <u>ซึ่ง</u> / <u>โดยที่</u>	✓	✓	-	-	-
2.3 มุขยประโยค	-	-	-	✓	✓
3. วลีหรือคำ					
3.1 วลีประเภท					
ก.บุพบทวลี	-	-	✓	-	-

ประเภทกลวิธีทางภาษา	ประเภทของรูปแบบในการกลบเกลื่อน				
	เปรียบเทียบ	ค่าน/ หักล้าง	สร้าง ความ ชอบธรรม	ทำให้ ความหมาย อ่อนลง	สมมติ
ข. วิเศษณ์วลี	-	-	-	✓	-
ค. กริยานุเคราะห์	-	-	-	✓	-
3.2 วลีที่เรียงอยู่ใน ประโยค	-	✓	-	-	-

โดยสรุป กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ มีใช้ในการกลบเกลื่อนทั้ง 5 รูปแบบ ในขณะที่กลวิธีทางภาษาแบบวลีหรือคำ มีใช้ในการกลบเกลื่อน 4 รูปแบบ โดยยกเว้นรูปแบบการสมมติ และกลวิธีทางภาษาแบบประโยค มีใช้ในการกลบเกลื่อนเฉพาะ 2 รูปแบบ คือ การค่านหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม นอกจากนี้ กลวิธีทางภาษาแบบประโยคที่ใช้ประโยคใหม่ ที่มีหรือไม่มีคำเชื่อมกับประโยคที่มาก่อนในบริจเฉทเดียวกัน และกลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ ที่มีคำเชื่อมอนุพากย์บอกเวลา (หรือโอกาสที่ทำให้เกิดลักษณะไม่พึงประสงค์) บอกเงื่อนไขและบอกผล มีใช้ในการกลบเกลื่อน ทั้งรูปแบบการค่านหรือหักล้าง และการสร้างความชอบธรรม และกลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ที่ใช้ ซึ่ง / โดยที่ มีใช้ในการกลบเกลื่อนทั้งรูปแบบการเปรียบเทียบและการค่านหรือหักล้าง

4.2 สรุปอัตราการใช้กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อน

ผลการรวบรวมข้อมูล พบว่าอัตราการใช้กลวิธีทางภาษาในการกลบเกลื่อนที่มีจำนวนมากที่สุด คือการใช้อนุพากย์ รองลงมาคือ การใช้วลีหรือคำ และการกลบเกลื่อนด้วย ประโยค มีจำนวนการใช้น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาการใช้กลวิธีทางภาษากับรูปแบบในการกลบเกลื่อน พบว่าจำนวนการใช้กลวิธีทางภาษาแบบต่าง ๆ ในรูปแบบที่ต่างกัน ดังนี้

ก. กลวิธีทางภาษาแบบประโยค มีใช้มากที่สุดตามรูปแบบการค่านหรือหักล้าง รองลงมาคือ การสร้างความชอบธรรม ส่วนรูปแบบการเปรียบเทียบ การทำให้ความหมายอ่อนลง

และการสมมติ ไม่มีการใช้กลวิธีทางภาษาแบบประโยค

ข. กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ มีใช้มากที่สุดในรูปแบบการสร้างความชอบธรรม รองลงมาคือการค้านหรือหักล้าง การทำให้ความหมายอ่อนลง การเปรียบเทียบ ตามลำดับ และรูปแบบการสมมติ มีการใช้กลวิธีนี้น้อยที่สุด

ค. กลวิธีทางภาษาแบบวลีหรือคำ มีใช้มากที่สุดในรูปแบบการกลบเกลื่อนประเภท การทำให้ความหมายอ่อนลง รองลงมาคือการเปรียบเทียบ การสร้างความชอบธรรม และรูปแบบการค้านหรือหักล้าง มีใช้น้อยที่สุด และรูปแบบการสมมติไม่มีการใช้กลวิธีนี้ ดังแสดงในตารางที่ 15 ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 จำนวนครั้งของการใช้กลวิธีทางภาษา กับรูปแบบในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบต่อมารดา

กลวิธีทางภาษา (ครั้ง)	รวม	รูปแบบการกลบเกลื่อน				
		เปรียบเทียบ	ค้านหรือหักล้าง	สร้างความชอบธรรม	ทำให้ความหมายอ่อนลง	สมมติ
1. ประโยค	87	-	85	2	-	-
2. อนุพากย์	144	2	16	112	13	1
3. วลีหรือคำ	90	5	1	2	82	-
รวม	321	7	102	116	95	1

นอกจากนี้ ผลการรวบรวมข้อมูลยังพบว่า ในแต่ละกลวิธีทางภาษามีอัตราการใช้กลวิธีทางภาษาแบบย่อยต่างๆ กัน ในการกลบเกลื่อนความคิดทางลบ รวมทั้งอัตราการใช้กลวิธีย่อยกับรูปแบบในการกลบเกลื่อนที่เด่นชัดดังนี้

ก. กลวิธีทางภาษาแบบประโยค พบว่ามีการใช้แบบอเนกรรณประโยคที่มี
 ล้นฐานเชื่อมมากกว่าใช้ประโยคเดี่ยว และใช้อเนกรรณประโยค ที่มีล้นฐานบอกความตรงข้าม
 มากกว่าที่จะใช้ล้นฐานบอกความคล้ายตามกัน

เพื่อพิจารณาการใช้กลวิธีทางภาษากับรูปแบบในการกลบเกลื่อน พบว่า
 กลวิธีทางภาษาแบบอเนกรรณประโยค ที่มีล้นฐานบอกความตรงข้ามมีใช้มากที่สุด ในการ
 กลบเกลื่อน 1 รูปแบบ คือ การค้านหรือหักล้าง

ข. กลวิธีทางภาษาแบบอนุพากย์ พบว่ามีการใช้ออนุพากย์แบบที่มีคำเชื่อม
 อนุพากย์มากที่สุด รองลงมาคือ แบบมุขยประโยค และแบบอนุพากย์ ที่มีการใช้ ซึ่งโดยที่
 มีน้อยที่สุด นอกจากนี้อนุพากย์ที่มีคำเชื่อมบอกเหตุใช้มากที่สุดในการกลบเกลื่อน 1 รูปแบบ
 คือ การสร้างความชอบธรรม

ค. กลวิธีทางภาษาแบบวลีหรือคำ พบว่ามีการใช้วิเศษณ์วลีมากที่สุดรอง
 ลงมาคือ บุพบทวลี กริยานุเคราะห์ ตามลำดับ และประเภทวลีที่เรียงต่อกันไม่มีจำนวน
 น้อยที่สุด นอกจากนี้ วิเศษณ์วลีใช้มากที่สุดในรูปแบบการกลบเกลื่อนประเภทการทำให้ความ
 หมายถึงอ่อนลง ดังแสดงละเอียดในตารางที่ 16 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 จำนวนครั้งการใช้กลวิธีทางภาษาแบบย่อย กับรูปแบบในการกลบเกลื่อน
 ความคิดทางลบ

กลวิธีทางภาษา	รูปแบบการกลบเกลื่อน				
	เปรียบเทียบ	ค้านหรือหักล้าง	สร้างความชอบธรรม	ทำให้ความหมายอ่อนลง	สมมติ
1. <u>ประโยค</u>					
1.1 อเนกรรณประโยค					
ก.บอกความตรงข้าม	--	70	--	--	--
ข.บอกความคล้ายตามกัน	--	4	--	--	--

กลวิธีทางภาษา	รูปแบบการกลบเกลื่อน				
	เปรียบเทียบ	คำหรือ หักล้าง	สร้างความ ชอบธรรม	ทำให้ ความหมาย อ่อนลง	สมมติ
1.2 ประโยคเดียว	-	11	2	-	-
2. <u>อนุพากย์</u>					
ก.บอกเวลา	-	8	14	-	-
ข.บอกผล	-	1	8	-	-
ค.บอกเปรียบเทียบ	2	-	-	-	-
ง.บอกเหตุ	-	-	61	-	-
จ.บอกเงื่อนไข	-	3	10	-	-
ฉ.บอกมุ่งหมาย	-	-	19	-	-
ช.บอกสมมติ	-	-	-	-	1
1.3 <u>ซึ่ง / โดยที่</u>	-	4	-	-	-
1.4 มุขยประโยค	-	-	-	13	-
3. <u>วลีหรือคำ</u>					
3.1 <u>ประเภทวลี</u>					
ก.บุพบทวลี	5	-	2	-	-
ข.วิเศษณ์วลี	-	-	-	79	-
ค.กริยานุเคราะห์	-	-	-	3	-
3.2 <u>วลีที่เรียงกัน</u>	-	1	-	-	-
รวม	7	102	116	95	1

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา ที่ใช้ในการกลบเกลื่อนที่นำเสนอไว้ในบทนี้ แสดงให้เห็นว่า ในภาษามีกลไกทางภาษาให้ผู้พูดเลือกใช้เป็นกลวิธีในการกลบเกลื่อน ได้มากมายหลายกลวิธี แต่ละกลวิธีต่างก็มีความเหมาะสม หรือเป็นที่นิยมใช้สำหรับการกลบเกลื่อน รูปแบบต่างๆ ไม่เท่ากัน แสดงว่าการกลบเกลื่อนเป็นกระบวนการการสื่อสารด้วยภาษาที่สำคัญ อย่างหนึ่ง